

Közigazgatás-fejlesztés az EU-elnökség tükrében

EUPAN

Az EUPAN (European Public Administration Network – Európai Közigazgatási Hálózat) az Európai Unió tagállamai, valamint más európai országok (pl. Svájc, Ukrajna) közigazgatásért felelős főigazgatóinak informális hálózata, melyben az Európai Bizottság is részt vesz. Küldetése, hogy a központi közigazgatás terén új eszközök és módszerek, illetve a jó gyakorlatok cseréje révén javítsa a tagállami közigazgatások teljesítményét és versenyképességét. Háromszintű szervezet, melynek politikai szintjét a miniszterek, management szintjét a főigazgatók, technikai szintjét pedig a különböző munkacsoportok jelentik.

Az EUPAN és a magyar elnökség

A mindenkori EU-elnökséget adó ország feladata a hálózat munkájának elősegítése és ösztönzése, a tagok közötti együttműködés elmélyítése, illetve a fejlődés irányait meghatározó javaslatok megfogalmazása. A munkának az elfogadott középtávú program és a munkaprogramok alapján kell folynia, ezen kereteken belül az elnökség maga készíti el napirendjét, szervezi és levezeti az üléseket. Saját ciklusa végén, minden elnökség – a megszerzett tapasztalatokra alapozva – módosításokat javasolhat a munkaprogramok tekintetében.

A magyar elnökségre a trió utolsó tagjaként fontos szerep hárul az egyes (beütemezett) projektek lezárására, továbbvitelére, a másfél éves EUPAN program értékelésére, és „magyar specialitások” tematizálására a jövőre nézve.

Az EUPAN munkacsoportok

A korábbi két elnökségi gyakorlatot folytatva, 2011. február 28. és március 1. között, a magyar soros elnökség egyik rendezvényeként ke-

rült sor az EUPAN Innovatív közszolgálatok (IPSG) és a Humánerőforrás (HRWG) munkacsoportjainak összevont ülésére.

A *humánerőforrás munkacsoport* (Human Resources Working Group – *HRWG*) a központi kormányzati igazgatás HR menedzsment politikájához kapcsolódó összes témakörében, valamint a kormányzati reform és átalakulás általános stratégiai kérdéseiben történő eszme- és tapasztalatcsere céljára létrejött érdekcsoport.

Az *innovatív közszolgálatok munkacsoport* (Innovative Public Services Working Group – *IPSG*) célja eszközök fejlesztése és a jó gyakorlatok tagállamok közötti megosztása révén az európai közszolgálatok minőségének és hatékonyságának fejlesztéséhez történő hozzájárulás.

A közös IPSG-HR munkacsoport ülés központi témája volt többek között a *PERF projekt*. A kormányzati tevékenység teljesítményének mérése, annak pontos meghatározása rendkívül nehéz feladat a megfelelő indikátorok hiányában. A projekt célja, hogy az EUPAN hálózat keretében a kormányzás, a közigazgatás teljesítményét mérő indikátorokat tanulmányozza. Nem az egyes számadatok, statisztikák begyűjtése és összegzése a cél, hanem az indikátorok kidolgozása, a gyakorlati hasznosíthatóság megteremtése és vizsgálata. A projekt lezárására és eredményeinek bemutatására a magyar elnökségi félév végén kerül sor.

A két munkacsoport közös megnyitóját, valamint a plenáris üléseket követően a munkacsoportok a hagyományoknak megfelelően külön szekcióban folytatták munkájukat, kiemelt témaköreik feldolgozásával. Az IPSG munkacsoport munkája az mGovernment innovatív megoldásai köré szerveződött, a mobil technológia lehetséges alkalmazásai területeit vizsgálta a közszférában.

A HR munkacsoport fókuszában a közszolgálati előmenetel volt, *Karrierlehetőségek a nők számára a közigazgatásban*, valamint a *Generációváltás a közigazgatásban* témák köré csoportosítva. Az előadók több európai ország, pl. Svájc, Románia, Ausztria és Magyarország tapasztalatait ismertették a fenti kérdésekben, széles körű áttekintést nyújtva ezzel az európai helyzetről. A munkacsoport elemezte a Magyar Közigazgatási Ösztöndíjprogramot, amelyet a

közigazgatási életpálya iránt elhivatott, idegen nyelveket beszélő, fiatal, pályakezdő vagy már munkatapasztalattal rendelkező diplomások, valamint a már közigazgatásban dolgozó fiatalok részére hirdetett meg a Kormány.

DISPA

Az európai közigazgatási intézetek és felsőoktatási intézmények vezetőit tömörítő DISPA (*Directors of Institutes and Schools of Public Administration*) informális hálózatát 1995 júniusában, Strasbourgan alapították. A hálózat az európai közigazgatási együttműködést, a szakismeretek átadását és átvételét segíti, valamint hozzájárul az Európai Közigazgatási Hálózat (EUPAN), különösen a HRWG tevékenységeihez.

A DISPA tagok másfél-két napos tanácskozására félévenként egyszer kerül sor, amelyet hagyományosan az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét betöltő tagország rendez. A találkozók témáját a három egymást követő elnökséget betöltő tagállam, az ún. „Trojka” közigazgatási intézeteinek igazgatói határozzák meg. A DISPA találkozók erősítik a kormányzati szakértői és képzési háttérintézmények közötti együttműködést, információcserét, valamint a köztisztviselői mobilitási programok, közös szakértői csoportok működtetésének hatékonyságát. A találkozón a közigazgatási intézetek főigazgatóin kívül még az EIPA (European Institute of Public Administration) és az Európai Bizottság képviselői vesznek részt.

A DISPA és a magyar elnökség

Új kihívások a közigazgatásban – képzési stratégiák címmel, huszonnégy ország és számos európai közigazgatási szervezet jelenlétével május 19–20-án tartották a DISPA magyar soros uniós elnökséghez kapcsolódó két napos konferenciáját a Néprajzi Múzeum dísztermében.

Milyen kihívások állnak a közigazgatás fejlődésének középpontjában, melyek a lehetséges hatékony képzési stratégiák, és pontosan mi a képzés szerepe a közigazgatásban? A DISPA

találkozó e fenti kérdésekre kívánt választ találni, és ennek megfelelően a találkozó témája a képzési politika és tananyag volt. A megbeszélések – meghatározott stratégiai keretben és a hosszú távú célok figyelembevételével – arra összpontosítottak, hogy az oktatók és az oktatási intézmények hogyan kezeljék a fenti problémákat.

A konferencia első napján Gál András Levente közigazgatási államtitkár ünnepélyes megnyitóját követően Kis Norbert, a Nemzeti Közigazgatási Intézet főigazgatója előadásában kitért a köztisztviselők személyes elkötelezettségének és csapatmunkájának a fontosságára. Jacek Czaputowicz, a lengyel intézet vezetője a tisztviselői életpálya zártságáról és a belső kommunikációs nehézségekről, Nikolaj G. Lubanski, a dán intézet igazgatója az elkövetkező tíz év közigazgatási képzési trendjeiről, és a különböző szakterületek együttműködésében rejlő lehetőségekről beszélt. A Corvinus Egyetem docense, Drótos György vitaindítóját követően három témában, választható munkacsoportokban folytatódott a konferencia. Az európai szintű tréning-programokról, a képzési módszerek változásairól, és a megszerzett tudás hatékony átadásáról tanácskoztak a résztvevők.

A zárónap plenáris ülésén folytatódott a munkacsoportokban megkezdett konstruktív eszmecsere. A tanácskozás során a küldöttek megállapodtak egy közös nyilatkozat tartalmi elemeiben. További egyeztetés után a végleges változatot júniusban fogadja el a hálózat.

EIPA

A maastrichti székhelyű, harmincéves múltját idén ünneplő közigazgatási intézet, az EIPA (*European Institute of Public Administration – Európai Közigazgatási Központ*) az EU-tagállamok és uniós intézmények köztisztviselői számára kínál szakmai tréningeket, szemináriumokat és mesterképzéseket. Kutatási tevékenységei évről évre egyre hangsúlyozottabbá válnak, a képzések elsődlegesen az EU folyamatainak és politikáinak a megértésére irányulnak, ezáltal növelve az egyes tagországok közigazgatásának hatékonyságát az európai integrációban. Feladatainak ellátását az intézethez csatla-

kozó tagállamok és az Unió támogatásából finanszírozza.

Az EIPA és a magyar elnökség

Az EIPA kormányzótanácsának és a kormányzótanács bíró ülésére június 6–7-én került sor, a Károlyi-Csekonics műemlék rezidencián. A 22 ország magas rangú képviselői között volt a kormányzótanács elnöke, Henning Christophersen úr is, az Európai Bizottság korábbi alelnöke, az Európa Jövője Konvenció (vö. Európai Konvent) elnökségi tagja.

OECD

Idén ünnepli 50. születésnapját az OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development – Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet*).

Az 1948-ban a Marshall-terv koordinálására létrehozott OEEC (*Organisation for European Economic Co-operation – Európai Gazdasági Együttműködési Szervezet*) jogutódjaként, 20 tagállam által 1961-ben alapított, jelenleg 34 tagot számláló szervezet célja, hogy összehasonlító tanulmányokkal, felmérésekkel, monitoring-tevékenységgel és nemzetközi szinten elfogadott standardok kialakításával segítse a kormányok munkáját a gazdasági és szociális politika minél több területén. Munkáját a tagországok adott szakpolitikáért felelős szerveivel (minisztériumaival és háttérintézményeivel) együttműködve, az általuk szolgáltatott adatok segítségével végzi.

Angel Gurría, a szervezet főtitkárának szavait idézve: „Ötven év elteltével a célunk továbbra is a tag- és a partnerországok kormányainak támogatása a jobb életet ígérő jobb politikák meghatározása és végrehajtása.”

Közszolgálati Személyzetügyi Menedzsment Munkacsoport

Az NKI a *Public Employment Management Working Party (PEM WP) – Közszolgálati Személyzetügyi Menedzsmenttel foglalkozó munka-*

csoportban látja el hazánk képviseletét, így szerves részt vállalva az OECD releváns szakmai tevékenységeiben. A munkacsoport célja a rendszeres találkozások és eszmecsere lehetőségének biztosítása a tagállamok közigazgatási szakemberei számára HRM (emberi erőforrás menedzsment) témában.

A munkacsoport legutóbbi ülésére 2010. december 9–10-én került sor az OECD párizsi központjában. A megbeszélés témája az OECD által először 2009-ben publikált *Government at Glance* kiadvány következő, 2011 tavaszán megjelenő száma volt. A két évente megjelenő kiadvány öt témakört dolgoz fel:

1. Állami finanszírozás és gazdaság
2. Állami foglalkoztatás
3. Az egyes állami szektorokban dolgozók fizetése
4. Stratégiai munkaerő-tervezés
5. A HRM gyakorlati alkalmazása

A témakörök részletes tárgyalása során megállapították, hogy az EU és OECD tagállamok közigazgatási reformprogramjainak végrehajtásához innovatív állami szerepvállalásra van szükség. Ennek érdekében a „többet kevesebért” elv alkalmazása ajánlott a munkaerő forrásai, mérete, eloszlása, valamint a kompetenciák és a javadalmazás terén. A *Government at Glance II.* kiadvány részletesen ismerteti a felmérésben résztvevő tagországok közigazgatási helyzetképét, valamint a munkaerőforrás átrendezésével, a politikai befolyással, az iparral való együttműködés és a kormánytisztviselők javadalmazásával kapcsolatos mutatókat. Az összehasonlító elemzéseket kiegészítő grafikonokon számos nemzetközi trend rajzolódik ki, globális és szakpolitikai szinten egyaránt. Globális szinten megfigyelhető a magas államadóságu országokra jellemző, a természetbeni juttatást meghaladó mértékű pénzbeli juttatás előnyben részesítése mind az egyéni, mind pedig a kollektív javak esetén. Szakpolitikai szinten említésre méltó a közigazgatási alkalmazottak fokozott előregedése a versenyszférával szemben, illetve szembevetendő az az általános gyakorlat, hogy a nyugdíjba vonuló alkalmazottak helyére kevesebb alkalmazottat vesznek fel, ezáltal csökkentve a közigazgatásban dolgozók számát.

Európai Közszolgálati Díj – EPSA 2011 pályázat

Számos újító és környezethatékonsági innovációs kezdeményezés érkezett az Európai Közszolgálati Díjra kiírt pályázati felhívásra, amelyet hivatalosan 2011. január 17-én Brüsszelben hirdettek meg.

A három hónapos pályázati szakaszban 32 európai országból és intézményből, összesen 274 érvényes pályamű érkezett. A legtöbb pályázóval idén Spanyolország, Románia, Ausztria, Lengyelország és Németország büszkélkedhet.

Magyarország a maga 8 érvényes pályaművével a középmezőnyben helyezkedik el.

Hasonlóan a 2009-es pályázati terméshöz, a legtöbb pályázatot idén is a közigazgatás helyi (önkormányzati) szintjéről nyújtották be, összesen 116 pályaművet. Regionális szinten 66, országos szinten 85 pályázat indult, az európai intézmények pedig 7 pályaművel szerepelnek.

Idén három különböző témakörben várták az innovatív projektek bemutatását, a pályázók száma az alábbiak szerint alakult:

1. témakör: Ésszerűen működő közigazgatás mostoha gazdasági klímában: 106 pályamű.
2. témakör: Nyitott közigazgatás – együttműködő kormányzás: 115 pályamű.
3. témakör: „Going Green”: konkrét környezetvédelmi megoldások a közigazgatásban: 53 pályamű.

Említésre érdemes újdonság, hogy az 1. és 2. témakörben benyújtott pályázatokban is hangsúlyos a „zöld” vonás, mintegy jelezve az

európai közigazgatás környezettudatosság erősödését.

Bővebb információ és a részvételi arányokra vonatkozó angol nyelvű statisztika a <http://www.epsa2011.eu/honlapon>.

A magyar részvétel statisztikai adatai

A 2011-es kiírásra hazánkból 8 érvényes pályamű érkezett be, így Magyarország Belgiummal, Bulgáriával, Írországgal, Hollandiával, Portugáliával és Svájcjal együtt a középmezőnyben helyezkedik el – ami a pályázatok számát illeti.

Hat pályamű az „Ésszerűen működő közigazgatás mostoha gazdasági klímában” (1. témakör), kettő pedig a „Nyitott közigazgatás – együttműködő kormányzás” (2.) témakörben készült el.

A magyar részvételre is vonatkozik az általános tapasztalat: a legaktívabban a közigazgatás helyi szintjéről pályáztak (összesen 6 projekt), de 1-1 pályázattal a regionális és a központi igazgatás is képviseltette magát.

A következő lépések – az értékeléstől a díjak átadásáig:

Májusban zajlik a pályázatok egyedi on-line szakértői értékelése: minden egyes pályázatot három pártatlan szakértő, egymástól különállóan vizsgál meg.

A szakértők egyeztető ülésére 2011. május végén kerül sor, Maastrichtban: konszenzusos alapon választják ki és rangsorolják az egy-egy témakörben beadott, díjra esélyes pályaműveket („shortlist”). Ugyanezen az ülésen ítélik oda a „Best Practice” okleveleket is.

A legesélyesebb pályázatok érvényességét és eredményeit helyszíni szemlével vizsgálják meg 2011 júniusában.

Szeptember elején egy nemzetközi, neves szakemberekből álló zsűri választja ki az EPSA 2011 Díj nyertesét, az egyes témakörökben született legjobb pályaműveket.

2011. november 15. és 17. között kerül sor az ünnepélyes díjátadásra, Maastrichtban.

Gratulálunk mind a nyolc magyar pályázónak, és sok sikert kívánunk az EPSA 2011 Díj elnyeréséhez!